

B 10 Arbetsordning för styrelsen (riksstyrelse, styrelser i lokalavdelningar)

Dokumentet beskriver hur riksstyrelsen och lokalavdelningarnas styrelser lägger upp sitt arbete under verksamhetsåret. Syftet är att alla styrelsemedlemmar ska kunna vara trygga i sina roller – och att de förstår sina ansvarsområden. Arbetsordningen beskriver också hur nya styrelsemedlemmar ska introduceras i sitt förtroendeuppdrag.

Datum: Arbetsordningen fastställdes på riksstyrelsens möte, 2020-09-17

Dokumentansvarig: Verksamhetschef

Nästa planmässiga översyn: augusti 2021

Styrelsen arbetar på uppdraget av medlemmarna i föreningen. Mellan föreningens årsmöten är styrelsen föreningens högsta beslutande organ – riksstyrelsen för riksföreningen och de lokala styrelserna för lokalavdelningarna. Vi inleder arbetsordningen med ett utdrag från relevanta paragrafer i riksföreningens stadgar och lokalavdelningens normalstadgar.

§ 6 Riksstyrelsen

Styrelsen företräder föreningen, bevakar dess intressen och handhar föreningens angelägenheter. Styrelsen beslutar å föreningens vägnar. Styrelsen ska verkställa beslut fattade av årsmötet, ansvara för föreningens ekonomiska angelägenheter och räkenskaper, samt avge årsredovisning till årsmötet för det senaste räkenskapsåret.

Riksstyrelsen äger rätt att delegera teckningsrätt till en eller flera personer inom riksstyrelsen och en eller flera personer anställda inom Frisk & Fri.

Årsmötet väljer styrelseordförande samt övriga ledamöter och suppleanter till styrelsen. Styrelsen utser sedan internt en sekreterare. Styrelsen ska bestå av 4—8 ordinarie ledamöter samt 1—3 suppleanter.

Ledamot i riksstyrelsen kan inte samtidigt vara anställd i Riksföreningen. Minst hälften av ordinarie ledamöter bör ha egen erfarenhet av ätstörningar som tidigare drabbad eller närstående.

Styrelseledamöterna och styrelseordförande väljs för mandatperioder på två år. Hälften av styrelsen väljs under jämna år och hälften under ojämna år. Möjligheten till omval gäller för högst fyra efter varandra följande mandatperioder. Suppleanter väljs för en mandatperiod om ett år.

§ 4 Styrelse

Lokalavdelningens verksamhet handhas av en styrelse bestående av 3—6 ledamöter samt 0—3 suppleanter. Styrelseledamöterna och eventuella suppleanter väljs på ordinarie årsmöte.

Styrelsen skall sammanträda minst två gånger per år och är beslutsmässig då minst hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har styrelseordföranden utslagsröst. Samtliga styrelsemöten ska protokollföras.

Lokalavdelningens styrelse ansvarar för lokalavdelningens förvaltning utifrån den i överenskommelse med rikskansliet bestämda verksamhetsplanen och budgeten. Intäkter till lokalavdelningen skall gå till lokalavdelningens verksamhet i enlighet med riksföreningens ändamål.

Styrelsen skall sammanträda minst sex gånger per år och är beslutsmässig då minst hälften, och minst 3, av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har styrelseordföranden utslagsröst. Samtliga möten ska protokollföras.

Antal ledamöter och ledamöternas tillsättning

Riksföreningens tillsättning	Lokalavdelningens tillsättning
<p>Årsmötet fastställer antalet ledamöter inom ramen av föreskrifterna i riksföreningens stadga. Årsmötet kan därmed välja mellan 4—8 ordinarie ledamöter samt 1—3 suppleanter.</p> <p>Aktuellt (2020—2021) ingår ordföranden, 4 ordinarie ledamöter och två suppleanter i styrelsen.</p> <p>Enligt föreskrifterna i stadga väljer årsmötet styrelseordförande, ledamöter och suppleanter.</p> <p>På sitt konstituerande möte utser styrelsen internt en sekreterare och en vice sekreterare.</p>	<p>Årsmötet fastställer antalet ledamöter inom ramen av föreskrifterna i normalstadgarna. Årsmötet kan därmed välja mellan 3—6 ledamöter samt 0—3 suppleanter.</p> <p>Antalet ledamöter under aktuell mandatperiod varierar och finns fastslagen i lokalavdelningens årsmötesprotokoll.</p> <p>Enligt föreskrifter i normalstadgarna väljer lokalavdelningens årsmöte alla styrelsemedlemmar.</p>

Styrelsemötena i riksföreningen och i lokalavdelningar

Styrelsemöte riksföreningen	Styrelsemöte lokalavdelning
Enligt stadga minst sex gånger om året	Enligt stadga minst två gånger om året
I ”Årshjulet för riksföreningen” regleras arbetsgången för hur styrelsen tar sig an det övergripande verksamhetsansvaret och det ekonomiska ansvaret?	I ”Årshjulet för lokalavdelningen” regleras arbetsgången för hur styrelsen tar sig an det lokala verksamhetsansvaret och det ekonomiska ansvaret.
Vanligtvis genomförs styrelsemöten fysiskt, i en lokal där det är säkerställt att ingen tredje part kan ta del av eventuell känslig informationen som utbyts. Som ett alternativ kan möten ske via Teams, där videosamtalen är krypterade. Deltagande via Teams behöver stämmas av med ordföranden i förväg.	

Styrelsemedlemmarnas ansvarstagande

För att kunna fullgöra sin roll som förtroendevald är det viktigt att styrelsemedlemmen deltar på styrelsemötena. För att kunna ta en aktiv roll utifrån den egna kompetensen och bakgrunden behöver styrelseledamoten ha läst dagordningen och alla tillhörande handlingar som skickas ut med kallelsen via mejl. Dokumentationen finns också tillgänglig via föreningens interna kommunikationsplattform. Handlingar som innehåller personuppgifter eller föreningsinterna uppgifter ska inte sparas ned på andra plattformar eller på privata datorer.

Ordförandens ansvarstagande

Det är styrelsens ordförande som leder styrelsemötena (vid ordförandens frånvaro väljs en annan mötesordförande från de närvarande styrelsemedlemmarna). Ordföranden ska uppmuntra till ett öppet och konstruktivt diskussionsklimat, för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för styrelsens arbete och möteskultur. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Ansvarstagande kopplat till ekonomin

Riksförening	Lokalavdelning
Den ekonomiansvariga förbereder resultatrapporter och budgetprognoser inför varje styrelsemöte. Den ekonomiansvariga adjungeras vid två styrelsemöten, resterande styrelsemöten rapporterar verksamhetschefen till styrelsen utifrån det avstämda underlaget.	Den lokala styrelsen går igenom lokalavdelningens ekonomi minst två gånger per år. Den ekonomiansvariga förser styrelsen med underlag.
Rutiner för hur styrelsen tar sig an sitt övergripande verksamhetsansvar och sitt ekonomiska ansvar regleras i "Årshjul för riksföreningen".	Rutiner för hur styrelsen tar sig an sitt övergripande verksamhetsansvar och sitt ekonomiska ansvar regleras i "Årshjul för lokalavdelningen".

Sekreterarens ansvar

Sekreteraren har ansvar för att protokollföra styrelsens möten och arkivera protokollen på föreningens kommunikationsplattform. Innehåller styrelseprotokollen sekretessbelagd information lagras på ett ställe som bara är tillgänglig för styrelsen och verksamhetschefen. Protokollens syfte är att underlätta för föreningens medlemmar att se vad som har diskuterats och beslutats av styrelsen. Sekreteraren protokollför beslut som har fattats och hur ansvar har fördelats. Centrala diskussionspunkter protokollförs i form av en kort sammanfattning. Syftet är att kunna förstå vilka punkter som har varit avgörande för de beslut som har fattats. När det kommer till punkten "från verksamheten och ekonomi" på dagordningen hänvisar sekreteraren till verksamhetsrapporten och budgetprognosen.

Rikskonferens och höstträff

Vanligtvis organiserar riksföreningen – i samverkan med lokalavdelningarna – två interna konferenser per år. Syftet med konferenserna är att stärka kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan riksstyrelse, rikskansli och lokalavdelningar. Detta underlättar det gemensamma arbetet för föreningens ändamål – utifrån vår gemensamma värdegrund och vår verksamhetsplanering. Riksföreningens styrelse och en styrelseledamot från varje lokalavdelning bör delta och vara delaktiga i utformningen av dessa konferenser.

Firmatecknare (företrädare för föreningen)

Enligt riksföreningens stadgar äger riksstyrelsen rätt att delegera teckningsrätt till en eller flera personer inom riksstyrelsen och en eller flera personer anställda inom Frisk & Fri. Beslut om firmateckning fattas i anslutning till årsmötet – på riksstyrelsens konstituerande styrelsemöte. Firmateckning innebär befogenhet att teckna föreningens firma och därmed befogenhet till att ingå juridiskt bindande avtal för föreningen.

Vanligtvis utser riksstyrelsen ordföranden och verksamhetschefen till enskilda firmatecknare. Föreningens firma tecknas alltid även av riksstyrelsen i sin helhet.

Rättsligt ansvar

Frisk & Fri – Riksföreningen, är en ideell förening och därmed en självständig juridisk person. Detta innebär att föreningen kan ingå avtal och ta på sig skyldigheter och rättigheter – för vilka föreningen ansvarar med sina egna tillgångar.

Arbetsgivaransvaret för alla anställda – och ansvaret för det gemensamma bokslutet (inklusive för alla lokalavdelningar och för rikskansliet) ligger hos riksföreningen.

Grundregeln är att styrelsemedlemmar inte har betalningsansvar för föreningens skulder. Detta gäller såväl för riksstyrelsen som för lokalavdelningars styrelser.

Det finns dock undantagsfall där ledamöter kan bli personligt ansvariga för riksföreningens eller lokalavdelningens förpliktelser och skulder. Detta kallas ansvarsgenombrott. Om årsmötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet innebär detta i regel att föreningen därefter inte kan väcka talan mot styrelseledamöterna, om personligt ansvar. Till grund för beslutet om ansvarsfrihet ligger revisorns revisionsberättelse.

Nedan följer exempel på när ledamöter kan bli personligt ansvariga för riksföreningens eller lokalavdelningens förpliktelser och skulder:

När det kommer till skatter och avgifter finns det ett företrädaransvar. Detta innebär att en företrädare för en juridisk person som avsiktligt eller av grov oaktsamhet inte har betalat skatter eller avgifter kan bli personligt ansvarig för att göra så. Uppsåt eller grov oaktsamhet kan anses föreligga om verksamheten fortsätter att bedrivas trots att man har insett eller borde ha insett att föreningen inte har, och inte heller kommer att få, möjlighet att betala skatter och avgifter.

Utöver detta kan en styrelseledamot också bli skadeståndsskyldig gentemot Frisk & Fri om personen överskrider sina befogenheter och skadar föreningen genom att exempelvis ingå olämpliga avtal med utomstående. Om inte den utomstående borde ha insett att företrädarna överskred sina befogenheter blir föreningen bunden vid avtalet.

Ansvar för en styrelseledamot kan också uppstå om styrelsen uppsåtligt eller av oaktsamhet i sin förvaltning orsakar skada för föreningen. För att man som styrelseledamot inte ska bli ansvarig för ett styrelsebeslut som man inte ställer sig bakom är det viktigt att den avvikande meningen blir upptagen i styrelseprotokollet.

Styrelsens befogenheter för att fatta beslut och för att delegera delar av verksamhetsansvaret samt tillhörande begränsningar återfinns mer detaljerat i Frisk & Fris delegationsordning och jävpolicy.